

Colecția CORINA ISABELLA CSISZAR

Eresuri

Fata Pădurii

Un cioban din satul Oncești povestește că însăși Fata Pădurii obișnuia să-și facă pat de flori și frunze în spatele stâniei: era naltă de vo doi metări, cu spinarea ca o covată și cu păr lung ca de aur până-n călcâie. Să învârté pângă stână de gândem că zboară. Avé păru cela mândru și numa' de teaptăn să temé. Când strâgam: în stăi, tu, fată, că te-oi teptăna, să spărie și odată să făcé nevăzută.

† De la Ioan Drăguș, 83 ani, 1990, Oncești

O fo' Vergel la un fecior din sat de la noi. Și-o zinit Fata Pădurii și tăt o pândit pă la ferești. Și noi, ce gândești? Am luat o cizmă mare de la un fecior din pticioare. Și am pus-o în tindă. Și-o zinit Fata Pădurii, și-o văzut cizma ceie și ș-o băgat amândouă pticioarele în té, ș-o jucat de una sângură până n-o mai putut de trudită. Și tăți o prins-o și-o fugărit-o de-acolo.

† De la Ioan Drăguș, 83 ani, 1990, Oncești

Omu' Apii

Demult tare, trăie pă la noi Omu' Apii. Stătea pă o ptiatră mare în mijlocu' râului și avé o barbă mare, lungă și albă și era îmbrăcat într-o cămeșă largă, lungă până-n pământ. Io eram cocon pă atunci și am fost dus cu oile la păscut. Și o zinit o furtună mare. Tuna și fuljera de feri Doamne, ce-o fo'! Și cum vinem de pă câmp, avem de trecut Iza. Când nu ploua era mică apa și putem tré cu oile. Da' amu' cum s-o pornit ploile, și-o tare crescut apa, era greu de trecut. Și n-am știut odată ce să mă fac. Și am dat să intru-n apă, amu sie ce-a si. Și în mnijlocu' apii șiidé un om bătrân cu haine albe și-o zâs cătă mine, că să nu trec amu' apa că-i tare mare și m-oi îneca. Și-o zâs că să mă duc roată până la pod, că dincolo de pod m-așteaptă mama, că-i tare năcăjâtă că nu știi ce-am pățat, de nu mărg acas'. Și când rădica omu' cela mâinile, stăteu ploile și când le lăsa în jos, iară începe a ploua. Și m-am temut când am

Brânza ta, groștiorul tău,
untu' tău
De unde-i luat de unde-i
așezat
Să vie laptele tău nencetat,
Să vie mândru și frumos
Cum l-o lăsat Domnu'
Cristos!
Să lua mândraia să duse
De la ocolu' domn-său
Tot răgnind și mugind
Nime-n lume n-aude,
Nime-n lume nu vede,
Numa Maica Sfântă
Din poarta cerului,
Din raza soarelui.
Maica Precistă zice:
-Mândraie mândră și fru-
moasă
Ce răgnești, ce mugești
Ce te năcăjești?
-O, Maică Sfântă Precistă

O cerut traista să golească desagii.

Bine ai făcut că m-ai
întrebat.
Cum n-oi răgi, cum n-oi
mugi
Cum nu m-oi năcăji?
Laptele luat-mi-l-o,
Vițelu răitu-mi-l-o
Mintea smintitu-mi-o
-Mândraie mândră și fru-
moasă
Nu răgi, nu mugi, nu te
necăji!
Laptele din Ierusalim aduce-
ți-l-oi
Cu iarbă cosită hrăni-te-oi
Bine te-oi hrăni,
Bine te-oi adăpa,
Tăt cu unt și cu groștioru
Ca țarina cu sămănăturile,
Pădurea cu frunzele,
Câmpu cu roua.
De ți l-o luat bărbat
Ori femeie
Crepe-i boăștele,
Verse-i-se sângele

văzut așa minune mare și m-am gândit că numa' Omu' Apii puté si și
mi-am amintit cum grăieu și bătrânii în sat de el. Și l-am ascultat și
m-am dus pă unde o zâs el. Și într-adevăr la capătul podului mă
aștepta mama.

† De la Ioan Drăguș, 83 ani, 1990, Oncești

Vineu niște ouamini cu căruța de la oraș. Și când o trecut pă malu' Izei
o văzut o fată lângă o stâncă. Prânica niște cămeși, colo-n apă. Era
naltă și hădă și dezbrăcată, cu păr lung și alb. Și tăt spăla și cânta. Și un
om din căruța o strâgat cătă ié: Piei, tu, Sătană! Și de-atunci și-o ptier-
dut vocea. Un an de zâle n-o mai putut grăi.

Ielele

Am fo' dus la joc în sat. Și-o ținut până noaptea târziu. În drum spre
casă, am avut de trecut pânt-o pădure. Și m-am pus un pțic jos să mă
hodinesc. Și-odată am văzut oricé. O fo' așe', nu tare departe de mine
niște fete tare mândre, așe' faine nici n-am mai văzut. Și jucau ca
nebunele acoale tăte despletite și goale. M-am gândit că aieste-s *ielele*
de care am tăt auzit, și nu m-am mișcat de-acolo di pă locu' meu, că să
nu mă vadă. O jucat, ce-o jucat, și-apoi nu s-o mai văzut. M-am rădicat
să mărg cătă casă și tare m-am spăriet când am văzut că iarba pă unde o
jucat iele, tătă o fo' arșă de gândești c-o fo' făcut foc.

† De la Ioan Drăguș, 83 ani, 1990, Oncești

Un fecior de la noi o zâs c-o văzut într-o poieniță niște lumnini așe' mici
care tăt săreu, de gândeai că joacă. Și o fo' curios omu' că să vadă ce-i
și s-o luat după luminile cele.

Atâta mai știe că o sâmțât că-l prinde oricé și-l ié pă sus și-l învârté. Și
api a doua zî dimineață l-o găsât oamini așe' fără puteri și tare beteag.
Și l-o tăt descântat o babă care să știe cu aiestea, până s-o făcut bine.
De-atunci omu' cela n-o mai îmblat noaptea, ori dacă i-o fo' tare musai
să margă oriunde, api purta *ai* la brâu, că zice că dacă ai de-acela, nu să
leagă nimnic rău de tine.

† De la Ioan Drăguș, 83 ani, 1990, Oncești

←—————→
L-o cinstit țâgănește.